

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

FAKULTA INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

IPK - Počítačové komunikace a sítě – 2. projekt

Varianta ZETA: Sniffer paketů

Obsah

1	Úvod	2
2	Implementácia	2
2.1	Spracovanie vstupných argumentov	2
2.2	createFilter()	2
2.3	Zachytávanie paketov	3
2.4	Funkcia handlePacket()	3
2.5	Koniec programu	3
3	Pomocné funkcie	3
3.1	Funkcia signalHandler()	3
3.2	Funkcia getInterfaces()	4
3.3	Funkcia interfaceActive()	4
3.4	Funkcia printInterfaces()	4
3.5	Funkcia GetStrTimestamp	4
3.6	Function printIpv6()	4
3.7	Funkcia printPacketContent	4
4	Testovanie	5
4.1	TCP packet	5
4.2	Výpis rozhraní	5
4.3	UDP paket	6
4.4	ARP paket	6
4.5	ICMP paket	7
5	Literatúra	8

Zoznam obrázkov

1	Testovanie odchytenia TCP paketu	5
2	Testovanie výpisu rozhraní	5
3	Testovanie odchytenia UDP paketu	6
4	Testovanie odchytenia ARP paketu	6
5	Testovanie odchytenia ICMP paketu	7
6	Testovanie odchytenia ICMP paketu	7

1 Úvod

Naším cieľom v projekte bolo napísať program, ktorého úlohou bude odchyťávať pakety na sieti. Program mal byť schopný odchyťávať konkrétne TCP, UDP, ICMPv4, ICMPv6 a ARP pakety. Programu zároveň môže užívateľ pri spustení zadať ako argumenty, ktoré pakety chce konkrétne odchyťávať, zároveň mu môže zadať počet paketov, ktorý chce aby bol odchytený, na akom porte majú byť pakety odchyťávané alebo na akom rozhraní majú byť pakety odchyťávané.

2 Implementácia

Projekt sme implementovali v programovacom jazyku C++, čo nám pomohlo minimálne aby sme sa nemuseli starať o prácu s pamäťou. Samotný program sa následne implementoval postupne po jednotlivých častiach, ktoré sú popísané samostatne nižšie.

2.1 Spracovanie vstupných argumentov

Na začiatku programu sme implementovali funkciu pre načítanie argumentov, ktoré nám užívateľ pri spustení programu zadefinoval. O spracovanie vstupných argumentov sa teda stará funkcia `PARSEARGS()`. Vo funkcii už následne ako prvé skontrolujeme, či nám na vstupe bol zadán požadovaný počet argumentov a ak nie, tak pomocou funkcie `PRINTINTERFACES()` (3.4) vytlačíme na výstup všetky dostupné rozhrania. Ak sme na vstupe dostali ale správny počet argumentov, tak skontrolujeme, či medzi argumentmi nebol zadán buď argument `-h` prípadne `--help` alebo argument `-i` prípadne `--interface` a ak takýto argument zadán bol, tak buď vypíšeme pomocnú správu, prípadne vypíšeme všetky dostupné rozhrania v prípade ak rozhranie v argumente nebolo zadané správne. Po vykonaní tejto kontroly následne skontrolujeme, či nám neboli zadané nejaké konkrétne druhý paketov, ktoré by sme mali odchyťávať a ak boli, tak nastavíme globálne bool premenné na `true` s čím budeme ďalej v programe pracovať. Ďalej si skontrolujeme, či nám nebol zadán konkrétny port, na ktorom by sme mali pakety odchyťávať alebo prípadne konkrétny počet paket, ktorý by sme mali odchytiť (základne je počet paketov nastavený na počet 1). Na konci funkcie ešte skontrolujeme, či všetky prepínače na druhy paketov sú nastavené na `false` a ak sú, tak ich nastavíme všetky na `true` a teda budeme odchyťávať všetky druhy paketov.

2.2 `createFilter()`

Po spracovaní argumentov následne voláme funkciu `CREATEFILTER()`, ktorej úlohou je vytvoriť nám filter na konkrétne druhy paketov, ktoré chceme odchyťávať pre funkciu ďalej v programe. Funkcia funguje na jednoduchom princípe spájanie reťazcov, kde najprv skontrolujeme, či nám bol zadán na vstupe nejaký konkrétny port a ak bol, tak do globálnej premennej pre filter pridávame reťazce vo formáte (`[názov protokolu] port [číslo portu]`) or v prípade ak daný protokol podporuje porty a ak nepodporuje, tak je formát v tvare (`[názov protokolu]`) or.

V prípade ak nám nebol na vstupe zadán žiadny port, tak sa prepneme do vetvy druhej a využívame formát v tvare (`[názov protokolu]`) or. Ako posledné vo funkcii na konci vykonáme odstránenie posledných troch znakov z celého reťazca filtra, ktoré tam necheme mať.

2.3 Zachytávanie paketov

Akonáhle sme si už vytvorili náš filter, tak vykonáme pár funkcií, ktoré sú potrebné pre zachytávanie paketov. Ako prvé sa vykoná funkcia `pcap_lookupnet()`, ktorá sa používa na určenie čísla siete IPv4 a masky súvisiacej so sieťovým zariadením (rozhraním).

Ako ďalšie vykonáme funkciu `pcap_open_live()`, ktorá sa používa na získanie popisovača zachytávania paketov na prezeranie paketov v sieti. V našom prípade si tento popisovač ukladáme ďalej do premennej `device`, ktorá je tvaru štruktúry `pcap_t`.

Následne vykonáme funkciu `pcap_dataalink()`, ktorá slúži na skontrolovanie, či zariadenie, ktoré zachytávame je Ethernetové.

Ďalej ak zatiaľ všetko prebehlo v poriadku skontrolujeme, či máme vytvorený nejaký filter protokolov. Ak filter máme vytvorený, tak sa vykonajú funkcie `pcap_compile()`, ktorá sa používa na kompiláciu reťazca do filtrovacieho programu, ak kompilácia prebehne v poriadku vykoná sa druhá funkcia `pcap_setfilter()`, ktorá sa používa na špecifikáciu a nastavenie filtrovacieho programu.

Ak sa všetky funkcie doteraz vykonali bez problémov, tak vykonáme funkciu `pcap_loop()`, ktorá spracováva pakety zo živého vysielania pokiaľ není spracovaný požadovaný počet paketov, ktorý je funkcii predaný v premennej. Pre spracovanie jednotlivých odchytených paketov je následne v tejto funkcii predávaná ako parameter ďalšia funkcia `HANDLE_PACKET()`, ktorá sa už stará o spracovanie paketov a výpis požadovaných informácií.

2.4 Funkcia `handlePacket()`

V tejto funkcii na začiatku vypíšeme časovú stopu odchyteného paketu v časovom formáte **RFC3339**. K výpisu časovej stopy nám slúži pomocná funkcia `GetStrTimeStamp()` (3.5). Následne vytvoríme potrebné štruktúry pre IP hlavičky alebo pre jednotlivé pakety jednotlivých protokolov, pomocou ktorých budeme ďalej pristupovať k potrebným informáciám o odchytených paketoch.

Keď máme potrebné štruktúry vytvorené skontrolujeme typ paketu a to teda buď IPv4, IPv6 alebo ARP. Akonáhle zistíme o aký paket ide, napr. IPv4, tak sa dostaneme do vetvy pre IPv4 a tu pomocou prepínača zistíme na akom protokole bol jednotlivý paket zaslaný a to teda buď ICMPv4, TCP alebo UDP. V prípade iného protokolu len jednoducho skončíme spracovanie tohto paketu. V prípade ak teda zachytíme už niektorý z nami podporovaných protokolov, tak vypíšeme požadované informácie o paketoch a to zdrojovú a cieľovú MAC adresu, dĺžku tohto paketu, zdrojovú a cieľovú IP adresu, zdrojový a cieľový port a na koniec vypíšeme obsah daného paketu. Výpis obsahu paketu vykonávame pomocou pomocnej funkcie `printPacketContent()` (3.7). Pri ostatných protokoloch je vypisovanie údajov na rovnakom princípe akurát výpis zdrojových a cieľových portov je iba pri protokoloch TCP a UDP, ktoré tieto porty využívajú.

2.5 Koniec programu

Na konci programu sa už len uvoľnia všetky prostriedky a program je korektne ukončený pomocou exit kódu 0, ktorý znamená, že celý program prebehol v poriadku a nenastal žiadny problém.

3 Pomocné funkcie

V programe sú používané rôzne pomocné funkcie na výpis rôznych dát a prípadne vykonanie konkrétnych akcií. Tieto funkcie sú samostatne popísané v nasledujúcej časti.

3.1 Funkcia `signalHandler()`

Táto funkcia nám slúži na kontrolu ak program obdrží signál na ukončenie, teda `CTRL + C`. Funkcia tento signál odchyť a postará sa o korektné ukončenie programu a uvoľnenie prostriedkov.

3.2 Funkcia `getInterfaces()`

Táto funkcia nám slúži k získaniu všetkých dostupných rozhraní. K získaniu rozhraní používame funkciu `pcap_findalldevs()`, ktorá vytvára zoznam sieťových zariadení. Funkcia následne vracia zoznam dostupných rozhraní, kde každé rozhranie je typu `pcap_if_t`.

3.3 Funkcia `interfaceActive()`

Táto funkcia sa stará o kontrolu, či rozhranie, ktoré sme dostali ako argument na vstupe sa nachádza v zozname dostupných rozhraní. Funkcia postupne prejde cez zoznam všetkých získaných rozhraní a porovná ich z požadovaným rozhraním. V prípade ak je rozhranie v zozname, funkcia vráti hodnotu `true` pre kontrolnú bool premennú. Ináč je vypísaná chyba a program je ukončený s chybovým exit kódom 1.

3.4 Funkcia `printInterfaces()`

Funkcia postupne vypisuje jednotlivé získané rozhrania pokiaľ nedôjde na koniec zoznamu. Po ukončení výpisu funkcia uvoľní všetky zdroje a korektne ukončí program.

3.5 Funkcia `GetStrTimestamp`

Funkcia, ktorá sa stará o výpis časovej stopy odchyteného paketu. Funkcia získava čas zo strojového času a vypisuje ho v požadovanom formáte RFC3339 aj spolu s milisekundami.

3.6 Function `printIpv6()`

Funkcia, ktorá sa stará o výpis IPv6 adresy v správnom formáte.

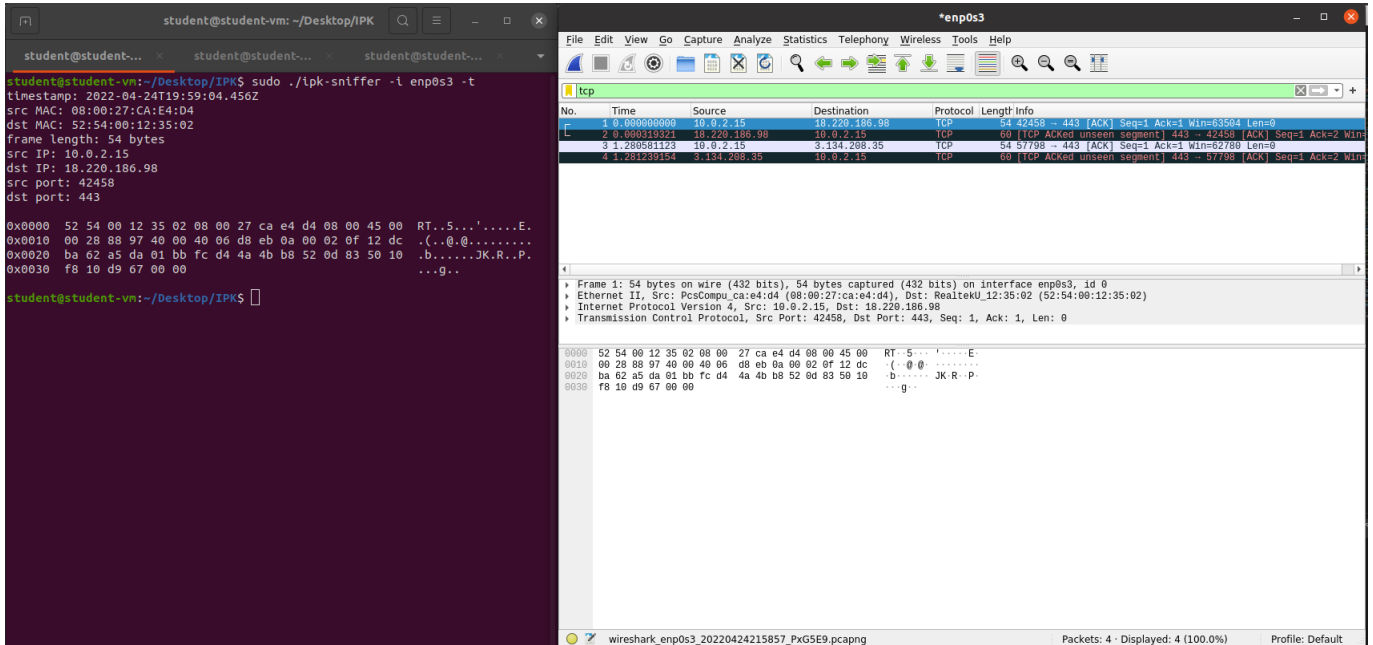
3.7 Funkcia `printPacketContent`

Funkcia slúžiaca pre výpis celého obsahu paketu.

4 Testovanie

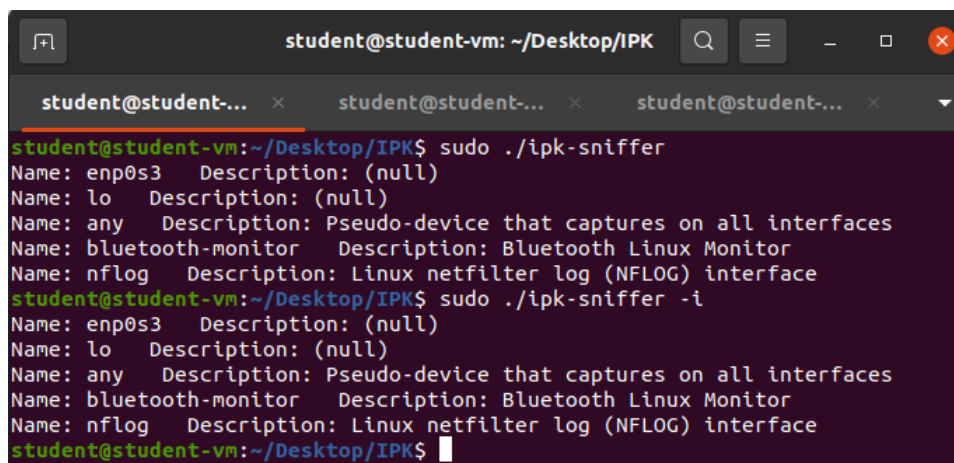
Testovanie funkčnosti programu sme vykonávali pomocou postupného odchyťovania konkrétnych paketov a porovnávaním s našim výstupom a výstupom z programu WIRESHARK¹. Bohužiaľ sa mi však nepodarilo otestovať funkčnosť odchyťovania IPv6 paketov, nakoľko som nemal prístup k pripojeniu cez IPv6 adresu.

4.1 TCP packet

Obr. 1: Testovanie odchytenia TCP paketu

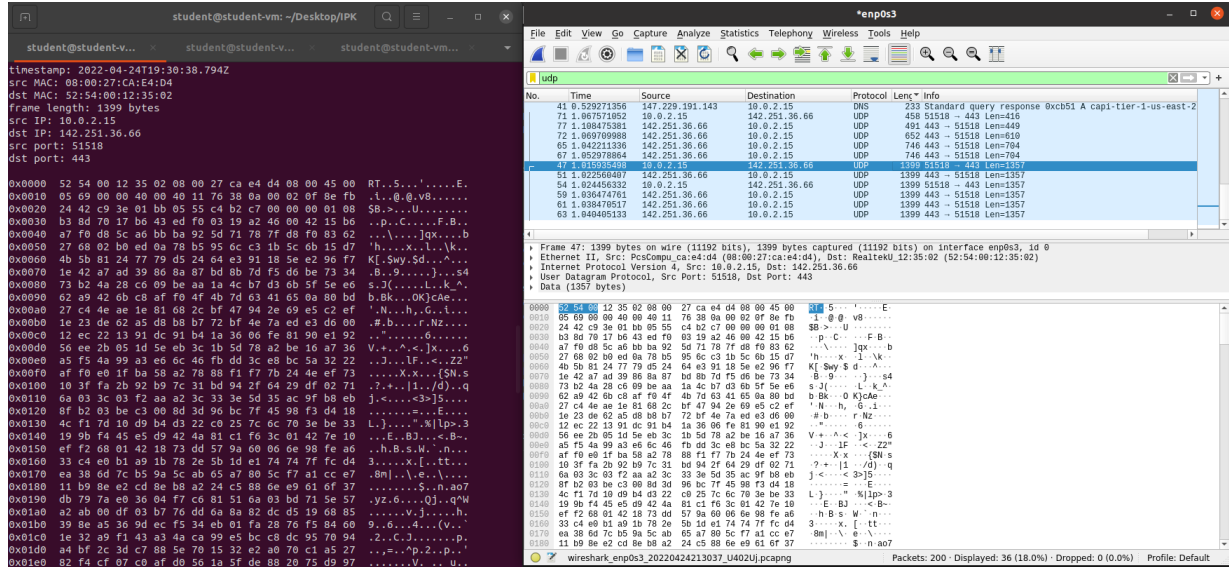
4.2 Výpis rozhraní

Obr. 2: Testovanie výpisu rozhraní

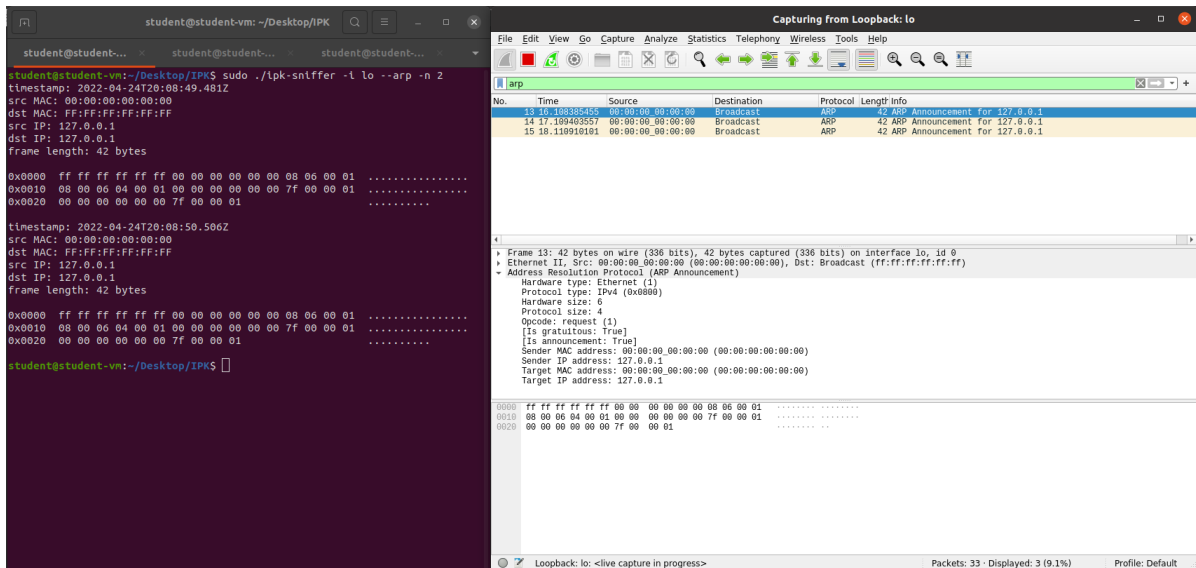
¹Wireshark, program na odchyťovanie paketov na sieti: <https://www.wireshark.org/>.

4.3 UDP paket

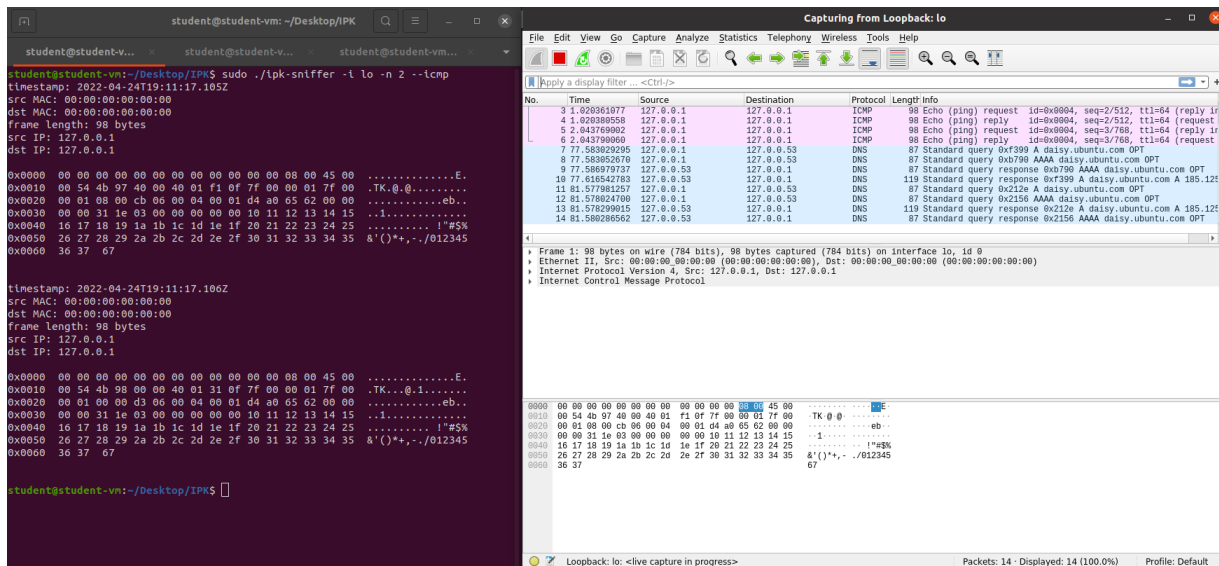
Obr. 3: Testovanie odchytenia UDP paketu

4.4 ARP paket

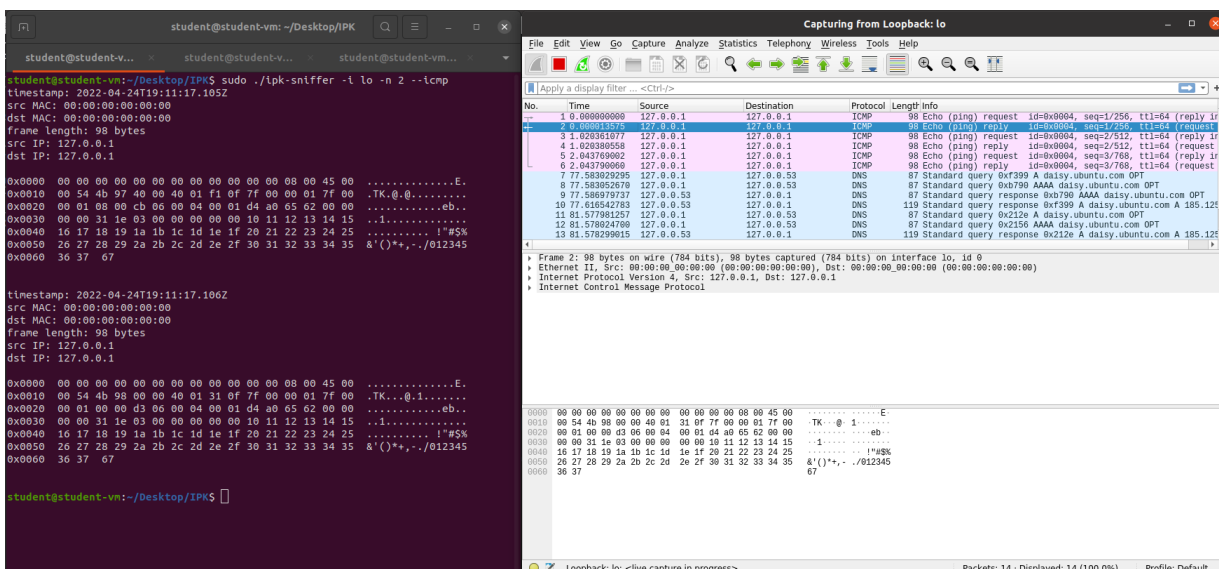

Obr. 4: Testovanie odchytenia ARP paketu

4.5 ICMP paket

Obr. 5: Testovanie odchytenia ICMP paketu

Obr. 6: Testovanie odchytenia ICMP paketu

5 Literatúra

- TCPCDUMP/LIBPCAP public repository: <http://www.tcpdump.org/>
- Internet Assigned Numbers Authority: <https://www.iana.org/assignments/protocol-numbers/protocol-numbers.xhtml>
- Wikipedia, the free encyclopedia: <https://en.wikipedia.org/wiki/EtherType>
- Hotexamples: https://cpp.hotexamples.com/examples/-/-/pcap_findalldevs/cpp-pcap_findalldevs-function-examples.html
- Stackoverflow: <https://stackoverflow.com/questions/43724974/casting-pcap-if-t-to-pcap-if-t-in-c>
- Stackoverflow: <https://stackoverflow.com/questions/54325137/c-rfc3339-timestamp-with-milliseconds-using-stdchrono>
- Tutorialspoint: <https://www.tutorialspoint.com/how-do-i-catch-a-ctrlplusc-event-in-cplusplus>
- Superglobalmegacorp: https://unix.superglobalmegacorp.com/Net2/newsrsrc/netinet/if_ether.h.html
- Stackoverflow: <https://stackoverflow.com/questions/5177879/display-the-contents-of-the-packet-in-c>
- Programcreek: <https://www.programcreek.com/cpp/?CodeExample=hex+dump>
- Stackoverflow: <https://stackoverflow.com/questions/3727421/expand-an-ipv6-address-so-i-can-print-it-to-stdout>
- Geeksforgeeks: <https://www.geeksforgeeks.org/internet-protocol-version-6-ipv6-header/>
- Geeksforgeeks: <https://www.geeksforgeeks.org/introduction-and-ipv4-datagram-header/>